

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' במדבר ג' סיון תשס"א

החברותא בטאן פנמי לחברים גליון מס 150

פנינים יקרים

הטעם שנאמרו עשרת הדברות בלשון יחיד, להורות שאל יחשוב האדם מה איכפת אם לא אהיה מעובדי ה' הלא כמה מלאכים כמה צדיקים עובדים אותו, ומה לו לעבודתו, על כן אמר הקב"ה לכל אחד אנכי ה' אלוקיך. פירוש שתדמה בנפשך שרק אלוקיך אני ואין לי עובדים וזולתיך וכל העבודה מוטלת עליך. וא"כ בודאי צריך זהירות יתירה.

טעם לאכילת מאכלי חלב בחג השבועות משום שהתורה אינה אוהבת אלא שפלות לכך בימים הקדמונים היו לומדים על הארץ, ומאכל חלב הוא קטנות.

ביום הזה באו מדבר סיני (שמות י"ט) דרשו חז"ל שהיה בראש חודש (שבת פ"ו) נפלא הדבר שלא נאמר בתורה זמן קבלת התורה. ואפילו לאחר הדרש שבאו למדבר סיני כר"ח סיון יש פלוגתא אם מתן תורה היה בו' או כו' סיון הרי כל קיום העולם תלוי בקבלת התורה ע"י בני ישראל. ויום זה לא נרשם בדיוק, ואולי בא להורות שהתורה היא למעלה מן הזמן.

ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד (רש"י) עיקר קבלת התורה היא האחדות - ויחן שם ישראל כאיש אחד בלב אחד.

חג השבועות משפיע לכל השנה. בחג השבועות מקבל האדם את התורה והמצוות בכוח, וכן את כל ההרגשות הקדושות של כל השנה ובמשך השנה אם האדם משתדל ברגש ובחיות, הוא מוציא לפועל את הכוחות שקיבל.

בג' דברים נתנה תורה: כאש כמים במדבר... ולמה נתנה בג' דברים הללו, לומר לך מה אלו בחנם כל באי עולם אף התורה חנם לכל באי עולם, וכה"א הוי כל צמא לכו למים (ישעי' כ"ה) ולמה במדבר לומר לך שאין אדם קונה התורה עד שיעשה עצמו כמדבר.

אפילו מי שנפל למקום שנפל ורחוק מאד מהשי"ת אעפ"כ יכול להתקשר להשי"ת בקל ע"י למוד התורה... שמיום שזכינו לקבל התורה הקדושה מיום ההוא אין שום הרחקה לישראל מהשי"ת לעולם כי תמיד הם סמוכים אליו יתברך.

אם שמוע תשמע (יתרו) שמוע הוא שם דבר שהוא לשון הנסתר שאינו לנוכח והיינו שאם תהיו כדבר הנסתר והנעלם והיינו שלא תחוסו על עצמכם כלל להחזיק את עצמכם לשום דבר מה רק תהיו נכנעים כאילו אינכם שם כלל או תשמעו בקולי פירוש תזכו לשמוע קולי דהיינו קולות וכרוזים עליונים סוד ה' ליראיו.

...עיקר למוד התורה לשמה צריך להיות להתדבק בהשי"ת ולהכניע ולהשפיל לפניו ולפני כל. ויותר שילמוד תורה יתדבק יותר בהשי"ת ויתקרב אליו ויהיה יותר שפל רוח. ר"ל רוח לשון רצון שרצונו יהיה שפל.

כל המצות והתורה והתשובה שהאדם עושה הכל הוא מאתו יתברך ויתעלה. כי הסיוע והעזר של השי"ת כמה שמגלה להאדם זיו כבודו יתברך או לא היה באפשרי לישא את נפשו לה' וא"כ באמת שהכל הוא מצד צדקה וחסד של השי"ת. ... וזהו ישא ברכה מאת ה' היינו שנושא הברכה מאת ה' והטוב והחסד שבא עליו הוא מעלה אותם הכל לה' באמרו מתת ה' הוא בדרך צדקה וחסד שהטיב עמדי.

(אוהב ישראל - יתרו)

איתא בזה"ק כשניתנה תורה לישראל או אין מול לישראל, כי התורה היא החכמה והחכמה מאין תמצא היינו שיוצא ממקום הנקרא אין. ומשם יוצא כל המשכות והשפעות לישראל ושם נשתנו כל הדברים מדרך הטבע... והכל יכול להשתנות ע"י התורה היוצא ממקום הנקרא "אין" ולכך "אין" מול לישראל.

(דגל מחנה אפרים)

שיחת הרא"ש א"ר תשכ"ה נכתב ע"י הר"פ כפ' הכהן

אינו אלא שהוא בעצמו השד ורק מחמת שאינו מוכן לראות את השד של עצמו בהכרח רואה את השד כשהוא נוכח לנגדו. אבל אם האדם מוכן לראות את האמת של עצמו שהוא "שד משחת" אין מתום בבשרי מפני זעמך ואין שלום בעצמי מפני חטאתי (תהלים ל"ח) ואז כאשר מתפלל והרי ההכרח להתפלל לנוכח, למי הוא מתפלל? לרבש"ע! ואז נתקיים אצלו הפסוק בפשטות: שויתי ה' לנגדי תמיד.

הנכונות להרגיש את עצמו כשד ולהיות דבוק אל השי"ת קשה עד למאד. כי האדם נמצא כל הזמן ב"רצה ושוב", כי ברגע שמרגיש בנוכח את השויתי ה' לנגדי תמיד עלול האדם לשכוח שהוא בעצמו אינו אלא שד ורק ההשראה של שויתי ה' לנגדי תמיד הוא זה שמאיר אור פניו בטוב ובנעימים. כי ההשראה שהקב"ה משרה היא כ"כ גדולה וחזקה עד ששוכחים את עצמו לגמרי. ואם שוכחים את עצמו עלולים לראות את עצמנו ווי דער שיינער איד (כמו היהודי היפה) ואז הגלגל עלול לחזור לראות בנוכח את השד כאמור לעיל. ע"כ צריך האדם לעבוד עם עצמו בעבודה מתמדת להרגיש את המציאות העצמי הנ"ל. ואז יוכל להרגיש את רחמי השי"ת באמת.

אם רוצה האדם להחזיק מעמד בהרגשת המציאות העצמי ולא להלכד בגלגל החזור של ה"רצה ושוב" העצה היא להיות במחלת, כמו שכתוב: אם במחלת ימצא הגנב (פרי' משפטים) כלומר אם נמצאים במחלת דהיינו להיות בעבודת השי"ת בצנעא ללא פרסום - ימצא בעו"ה את הגנב העצמי שהוא השד האמור לעיל. ואם

כתוב: שויתי ה' לנגדי תמיד (תהלים טו) ואמרו חז"ל: זה כלל גדול במעלת הצדיקים שהקב"ה לנגדו תמיד, ובמיוחד בשעה שהאדם מתפלל, אל מי הוא מתפלל? אל הנוכח! ומי הוא הנוכח? הרבש"ע כמו שכתוב: שויתי ה' לנגדי תמיד.

יש להבין איך מקיימים את ה"שויתי ה' לנגדי תמיד" הלא הקב"ה אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף ואין לו שום דמיון כלל, ואיך יכול האדם לקיים את המאמר באמת ובפשטות? הבה לא נרמה את עצמנו האם אנו רואים את הרבש"ע? הלא כל הראיה שלנו אינו אלא מפלצת מלא עינים. יותר אמיתיים נהיה אם נאמר שויתי השד לנגדי תמיד, כי כך אנו רואים את מה שנוכח לנגד עינינו, מפחדים מהנעלם כאלו מפחדים מהשד וככל שמתבוננים בזה האימה והפחד אוחזת בנו עד כדי יציאת נשמה ממש, ואיך אפשר להפוך את הנוכח של השד לנוכח של שויתי ה' לנגדי תמיד?

הטעות הוא בגלל שאנו רואים בעצמנו "דער שיינער איד" (את היהודי היפה) לא נפגע בכבוד עצמי שלנו בכלום. האדם מגונן על עצמו את ההגנות החזקות ביותר. ומפאר את עצמו בפאר מי ידמה לי מי ישוה לי ומי יערך לי, "דער שיינער איד" (היהודי היפה) ומאחר ובהכרח קיים מושג של נוכח, אז מי הוא הנוכח? (כי לא מתפללים לעצמו) נמצא שבעצם מתפלל לנוכח השד ר"ל. אוי סאין דאך אפחד נורא זאך צוטעלין דאווינער אנקעגין דעם שד) (אוי קיים פחד נורא לעמוד ולהתפלל נוכח השד).

בעצם כל הנגעים האדם רואה חוץ מגעיי עצמו, זה מה שרואה האדם את השד לנוכח

מהמדרגה שלמטה ממנו, ועולים אתו אל המדרגה שלמעלה ממנו. כן בדרגת הצדיקים כל צדיק בדרגא דיליה מקבל אליו השפעת הצדיק שלמטה ממנו, ועולה איתה אל הצדיק שלמעלה ממנו וכן הלאה עד שמגיע למקור ושורש הקדושה: למעני למעני אעשה כנ"ל.

נמצא שתפקיד האדם מורכב בשני חלקים בלתי נפרדים שפלות עצמי ודבקות לצדיק האמיתי שבדורו ורק אז יזכה בדרגא דיליה לראות בהתגלות רחמי שמים חסדים גלויים. אלא כדי להחזיק מעמד במציאות האמיתי שלו ובדבקותו לצדיק האדם צריך להיות במחתרת.

בכל דור ודור יש בחינת צדיקי הדור המתחברים אל הצדיקים שבדורות שקדמו, וכמשה בדורו כן יפתח בדורו אנו צריכים להתחבר לצדיק הדור. האמת הוא שאין אנו יכולים לדעת מי הוא זה ואיזה הוא. כבר אמרו חז"ל עולם הפוך ראיתי עליונים למטה ותחתונים למעלה. אין אנו יכולים להצביע על משהו ולומר הוא הצדיק האמיתי כי הלא הצדיק נמצא במחתרת וצריכים ס"ד מיוחדת כדי להנות מאורו אך בהחלט יש צדיק ויש להדבק אליו בכח האמונה בעצם קיומו עלי אדמות. עד ששם ה' יתגלה בעולם כמאה"כ: ומלאה הארץ דעה את ה' כמים כים מכסים, ויקוים הפסוק "למעני למעני אעשה" כי זוהי מטרת הבריאה. כמו שכתוב בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. ודרשו חז"ל בשביל ישראל הנקראים ראשית. ומטרת ישראל "בראשית" להמליך את ה' בעולמות עד שיכיר וידעו כל יושבי תבל כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו.

ימצא הגג של עצמו ממילא יגלה בנוכח את השי"ת. אבל מי שנמשך אחר הפירסום הוא נמצא בסכנה תמידית שלא ימצא את הגג העצמי ועלול להלכד ח"ו לראות בנוכח את השד המאיים ומפחיד.

העבודה העצמית - (להיות במחתרת ולראות בשפלות עצמו ובהתגלות הבורא) - קשה מאד, כי קשה לחיות כל הזמן בפחד מהכשלון שמא לא נצליח להחזיק מעמד. לזאת עלינו לדעת שכל האפשרות להחזיק מעמד בהכרת השפלות העצמי ובהתעלות בהרגשת רחמי שמים הוא בכח הצדיק האמיתי. בזה שמתבטלים לצדיק האמת - הצדיק מעלה את התפלה ואפילו שהתפלה הוא של שד ר"ל מ"מ בכח הצדיק האמת להעלותו אל השורש שהוא כסא הכבוד. והוא להיות עובד ה' באמת לתקן עולם במלכות שד-י בזה שמוסיף יו"ד לשד ונעשה שם שד-י ההשגחה פרטית. ובאמת לולא העזרה של צדיק האמת אין כל סכוי שיהי האדם דבוק בהשי"ת מפני שהלא הוא בעצמו השד ואיך שד יכול להיות דבוק בהשי"ת. אבל בשעה שהצדיק מוסר את התפלה להשי"ת אז רואה בבירור את השד של עצמו, וממילא כל מה שבכ"ז פועל הוא הס"ד בהתגלות האלקי רחמי שמים בבחינת: למעני למעני אעשה (ישעיה מ"ח) כי הצדיק מבחין היטב היטב בשד העצמי שלו ומתבטל בטול אמיתי אל השי"ת ועי"כ מעלה אתו את כל הנלוים אליו בעבודתו יתברך שמו.

ועדיין צריך בירור איך יכול הצדיק להחזיק מעמד בראית השד העצמי ולהיות דבוק ברחמי שמים בתמידיות? התירוץ הוא שההתעלות של הצדיקים המה כעין מדרגות. בכל מדרגה עולים אליו

אמרות מהרא"ש שנאמרו בחג השבועות ונלקטו ע"י הר"ר גדליה סגל (הובא בגליון קודם)

בליל שבועות התאונן מאד באמרו חבל שלומדים תורה לתענוג עצמי ולא חושבים על נותן התורה ואם בן אדם מתגאה בתורתו לוקחים את תורתו החיצונים והקליפות, וחבל מאד שבמקום להעלות את התורה לשמים, מזינים בזה את הקליפות ומאריכים את הגלות ר"ל. והוסיף ואמר כל מחשבה שאין מעורב בה אלקות והאדם אינו ממליך אותו על כל אבריו ועשיותיו, הרי זה מסך המבדיל לבינו לבין קונו. עצם הגוף על נטיותיו ותאוותיו לחומר הגס הוא עצמו מרידה במלכות שמים והאדם צריך לעבוד את בוראו במסירות נפש ממש, "זיך צושניידן און צורייסן אויף שטיקער פארן אויבערשטן", אחרת זה לא הולך בשום אופן כי האדם רק רע מנעוריו.

אח"כ הוסיף לדבר על רבי עקיבא שיצאה נשמתו באחד, שאמר מקודם "כל ימי הייתי מצטער על כך" היינו להיהרג על קדושת שמו יתברך, הוא הצטער על כך שמא ברגע קידוש השם שלו, הוא יקח קידוש השם לעצמו היינו מחשבה שהוא מוסר את עצמו לה', ואילו הי' מגיע ח"ו למחשבת פגול זה היו כל הקליפות והסטרא אחרא יונקת ממחשבה זו, ולכן פחד מזה רבי עקיבא הלוואי שלא יגיע למחשבה כזו אפילו כחוט השערה, ואמנם זכה לכך ויצאה נשמתו באחד בלי שום מחשבה אחרת, והי' קידוש השם בכל העולמות וקילוס גדול ליוצר יתברך.

כי האיש הלוקח לעצמו מהתורה והמצוות, עושה בזה מסך המבדיל, כי זה נקרא שתי רשויות ח"ו ומזה ניזונים הקליפות והחיצונים ושכינתא בגלותא ועל זה ידו כל הדווים. אבל זוהי עבודה של שנים ולא כך כך בנקל אפשר להגיע לכך שהאדם עושה מצוות ולומד תורה ואומר חידושים נפלאים שכל השומעים מביעים התפעלות מזה, ובכ"ז יודע האדם שאין לו שום שייכות לזה, וכל הגה שלו וכל הרהור שלו הכל מהשמים.

תיארו בפני הרא"ש אחד שהוא ת"ח שהוא מתמיד גדול ומחדש חידושי תורה, הגיב ואמר אבל מה יש להקב"ה מכל זה? כי צריך להרגיש שאין התורה שלו כלל וכלל התערב אחד מהנוכחים ושאל הרי אמרו חז"ל (ע"ז פ"א) הלומד תורה הרבה נקראת שלו שנאמר ב"תורתו יגהה יומם ולילה" אמר לו הרא"ש כמה צריך האדם זאך צי שיינדען אויף שטייקער (להקרע לחתיכות) ולדעת שהתורה לא שלו ורק אז היא נקראת שלו כי כשהוא מרגיש שהוא רק צינור שעובר דרכו התורה רק כך יש לו שייכות לתורה והוא גורם נחת רוח ליוצרינו.

שהשמחה במעונם

הר"ר צבי הערש ווייסמאן ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר שמואל כץ ומשפ' לאירוסיה הבת

י"ל ע"י

משרכת החברותא

שדני 3

טל: 5829888 02

תד: 5080

ירושלים 91050